

До разової спеціалізованої ради ДФ 05.051.002
Закладу вищої освіти
«Подільський державний університет»

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата економічних наук, доцента, асистента кафедри
менеджменту, публічного управління та адміністрування Закладу
вищої освіти «Подільський державний університет»
ЧОРНОБАЙ Лариси Михайлівни
на дисертаційну роботу **МАХИНІ Світлани Олегівни**
на тему: «Сільський туризм як фактор соціально-економічного
розвитку сільських територій», на здобуття наукового ступеня
доктора філософії за спеціальністю: 051 «Економіка» галузі знань 05
«Соціальні та поведінкові науки» подану до захисту у разовій
спеціалізованій вченій раді Закладу вищої освіти
«Подільський державний університет»

Актуальність теми дисертаційної роботи. Сучасні сільські території України перебувають у складному становищі, що зумовлено низьким рівнем розвитку інфраструктури, міграцією сільських жителів до міст через обмежену кількість робочих місць та надмірною залежністю сільської економіки від аграрного виробництва. У таких умовах сільський зелений туризм є однією з найбільш перспективних галузей для забезпечення сталого розвитку сільських територій.

Сільський зелений туризм має значний потенціал для сприяння економічному зростанню, покращенню якості життя та забезпеченню соціальної стабільності на селі. Важливою перевагою є те, що цей вид діяльності використовує місцеві природні та культурні ресурси сільських регіонів, сприяючи їх збереженню та відновленню, що, у свою чергу, підтримує екологічну рівновагу та захист навколишнього середовища.

Зростаючий інтерес до органічних продуктів, еко-туризму та відпочинку на природі дає можливість сільським територіям ефективно інтегруватися у нові економічні процеси. Розвиток зеленого туризму сприяє створенню нових моделей підприємництва, що можуть бути адаптовані до специфіки місцевих умов і ресурсів. Розвиток агротуризму,

екологічних садиб, еко-готелів та інших форм сільського туризму розширюють напрями підприємницької діяльності, сприяють диверсифікації сільської економіки, підтримують економічну різноманітність і підвищують привабливість сільських територій для туристів як з України, так і з-за кордону.

Тому дисертаційне дослідження автора безсумнівно є актуальним і важливим з наукової і практичної точок зору.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт ЗВО «Подільський державний університет» за темою «Формування стратегії та пріоритетів інноваційного розвитку аграрного сектору економіки в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0114U007032) Навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів, а також за темою «Удосконалення системи управління розвитком суб'єктів господарювання та сільських територій» (номер державної реєстрації 0123U103852) кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування. У межах зазначених тем автором було досліджено та всебічно обґрунтовано теоретичні та науково-практичні засади сільського туризму, а також визначено його вплив на соціально-економічний розвиток сільських територій.

Обґрунтованість, достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій. Теоретичні положення, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертації, є науково обґрунтованими та достовірними, базуються на застосуванні загальнонаукових методів пізнання та спеціальних прийомів наукових досліджень, законодавчих актів та нормативних матеріалів, наукових праць провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, статистичних даних Державної служби статистики України тощо.

Наукові положення, висновки і пропозиції дисертаційного дослідження Махині С.О. на тему «Сільський туризм як фактор соціально-економічного розвитку сільських територій» сформульовано чітко, логічно, послідовно, є аргументованими і змістовними. Достовірність одержаних результатів підтверджується: теоретико-методологічною обґрунтованістю вихідних положень дослідження; опрацюванням значної кількості інформаційних джерел; застосуванням сучасних методів досліджень; апробацією результатів досліджень, впровадженням результатів дослідження у практичну діяльність на різних рівнях управління.

Наукова обґрунтованість положень і результатів підтверджується апробацією на науково-практичних конференціях і семінарах. Достовірність положень і висновків, сформульованих у дисертації, підкріплюється посиланнями на відповідні інформаційні джерела – наукові видання, законодавчі та нормативно-правові акти, офіційні дані.

Основний науковий здобуток поданої на розгляд дисертаційної роботи полягає у обґрунтуванні теоретичних і науково-методичних підходів до розвитку сільського туризму як фактора соціально-економічного розвитку сільських територій, а також у розробці практичних рекомендацій, які спрямовані на формування організаційно-економічного механізму стимулювання та підтримки суб'єктів сільського зеленого туризму, використання його потенціалу для забезпечення сталого розвитку сільських територій.

Практичне значення отриманих результатів. Зазначене в дослідженні теоретичне та методичне підґрунтя, а також науково-практичні рекомендації та висновки можуть бути застосовані для розробки та впровадження державних і регіональних програм, орієнтованих на розвиток сільського зеленого туризму та покращення соціально-економічної ситуації на сільських територіях.

Повнота викладу основних результатів і положень дисертації в наукових фахових виданнях і авторефераті. За темою дисертаційної роботи опубліковано 9 наукових праць, 8 з яких написані автором одноосібно. З вказаних праць 4 – статті у наукових фахових виданнях України, 5 – публікації в матеріалах і тезах міжнародних та вітчизняних конференцій. Публікації автора за темою дисертації повно та адекватно розкривають її зміст.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації та її окремих тез. Незважаючи на позитивні моменти, варто зазначити, що окремі аспекти дослідження та твердження автора потребують уточнення та пояснення, а саме:

1. Варто було б здійснити оцінку впливу сезонності на розвиток сільського туризму та сільських територій загалом.
2. Робота виграла б, якби здобувачка детальніше проаналізувала вплив розвитку туристичної галузі на екологічну ситуацію у сільських територіях.
3. Доцільно великі за обсягом таблиці розміщувати в додатках.

Утім, висловлені зауваження мають дискусійний характер і не знижують науково-теоретичну і практичну цінність представленої дисертаційної роботи.

Загальний висновок. Рецензована робота є завершеною, самостійною науковою працею, в якій отримано науково-обґрунтовані теоретичні і практичні результати, що свідчить про оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності та особистий внесок здобувача у вирішення соціально-економічних проблем сільських територій шляхом розвитку сільського зеленого туризму.

Дисертаційне дослідження Махині Світлани Олегівни на тему «Сільський туризм як фактор соціально-економічного розвитку сільських територій», подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії за

спеціальністю 051 «Економіка» рекомендується до подання для розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді й присудження ступеня доктора філософії з відповідної спеціальності.

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,
асистент кафедри менеджменту,
публічного управління та
адміністрування

Лариса ЧОРНОБАЙ

Учений секретар ЗВО «ПДУ»
кандидат сільськогосподарських
наук, доцент

Олена КОБЕРНЮК

«14» лютого 2025 р.